

Yttrande angående remittering av promemorian Cirkulär hantering av textil och textilavfall

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslagen i promemorian
- Energimyndigheten instämmer i promemorians slutsats om att det är nödvändigt att invänta EU:s harmoniserande regler för producentansvar för textil innan nationell reglering av producentansvar utreds.
- Energimyndigheten anser att det är viktigt att nationell reglering görs utifrån ett helhetsperspektiv när det gäller samtliga europeiska rättsakter med koppling till cirkulär hantering av textil. Särskilt viktig att ta hänsyn till är Ekodesignförordningen för hållbara produkter (ESPR) som för närvarande förhandlas i EU och där det finns flera förslag som berör cirkuläritet för textilier och minimering av textilavfall.
- Energimyndigheten ser positivt på en ökad cirkulär hantering av textilier men vill trycka på att det, utöver tvingande styrmedel som de föreslagna, också är viktigt med stöd till forskning, utveckling och innovation inom området för en cirkulär hantering av textilier i stor skala ska komma till stand.

Energimyndighetens ställningstagande

Eftersom arbetet med att ta fram harmoniserade EU-regler för producentansvar för textil fortfarande pågår men kravet på separat insamling av textilier ska vara genomfört den 1 januari 2025, behöver förslaget till nationella regler för separat insamling hanteras innan det nya förslaget om reglering av producentansvar inom EU från kommissionen.

I nuvarande och kommande arbete är det viktigt med ett helhetsperspektiv utifrån samtliga rättsakter som rör cirkulär hantering av textil, både de som gäller direkt när de beslutas av EU och de som behöver implementeras i svensk lagstiftning. Det är viktigt att i möjligaste mån se till att bestämmelserna samverkar för att uppnå bästa resultat. En rättsakt som Energimyndigheten har följt och arbetat

aktivt med är Ekodesignförfordningen för hållbara produkter (ESPR) som för närvarande förhandlas i EU. Den är en viktig del för att nå en cirkulär ekonomi i EU där hållbara produkter är norm och produkter är hållbara genom hela sin livscykel. Där finns också många kopplingar till den aktuella promemorian. ESPR ger en harmoniserad ram för fastställandet av krav på resurseffektivitet och att produkterna ska vara bl.a. mer hållbara, tillförlitliga, återanvändbara, uppgraderbara, reparerbara, återvinningsbara och lättare att underhålla. ESPR kommer tillämpas på nästan alla produktkategorier, och textilier och ”footwear” har preliminärt identifierats som en prioriterad produktgrupp. Enligt rådets ståndpunkt i den allmänna inriktningen införs också ett direkt förbud mot förstörelse av textilier och kläder. Förbudet syftar till att minska miljöpåverkan från kläder eller tillbehör som tillverkas men aldrig används, särskilt efter den snabba ökningen av försäljning online.

Energimyndigheten arbetar med frågor kopplade till cirkulär ekonomi i flera olika uppdrag och satsningar, med särskilt fokus på energi och energirelaterade frågor. Exempelvis när det gäller hållbara och smarta städer och samhällen inom Rådet för hållbara städer och Viable Cities, i strategiska innovationsprogram såsom RE:Source och Impact Innovation men också genom att erbjuda finansiellt stöd till forskning innovation och investeringar i ny teknik såsom Industriklivet. Ökad cirkulär hantering av textil och textilavfall spelar en viktig roll i den hållbara omställningen eftersom påverkan på miljön från främst produktionen av textilier är stor. Tvingande regler, som i det här fallet krav på utsortering och separat insamling av textilavfall är viktiga delar i att uppnå en cirkulär hantering för textil. Även eventuellt kommande krav på producentansvar kan bidra till det. För att uppnå storskalig cirkulär hantering av textilier behövs dock ett fungerande helhetssystem. Fortsatta satsningar för att stötta forskning och utveckling av hållbara affärsmodeller, teknik och kapacitetsuppbyggnad på området likt de som har nämnts ovan är därför mycket viktiga för att lyckas med en cirkulär hantering. Utvecklingen brådskar också med tanke på att promemorians förslag rörande utsortering och insamling ska träda i kraft redan 2025.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektör Lena Callermo. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit ställföreträdande avdelningschef Tobias Lund. Föredragande har varit handläggaren Malin Karlsson.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift